

Jumalateenistus Nõos P, 10.05.26 kl 11, *Rogate*, emadepäev

Lektsioonid: Tn 9:17–19; Mt 6:5–13

Jutlus: Rm 8:24–28

Laulud: 320 (1–4); Juhan Aavik / Martin Lipp „Emale”; 318 (1–3); 426 (1–3)

Sest me oleme päästetud lootuses. Ent juba nähtava lootmine ei ole lootus: kes siis loodab seda, mida ta näeb? Kui me aga loodame seda, mida me ei näe, siis me ootame seda kannatlikult. Samuti tuleb ka Vaim appi meie nõtrusele: me ju ei tea, kuidas palvetada, nõnda nagu peab, kuid Vaim ise palub meie eest sõnatute ägamistega. Aga südameteuuriija teab, mida Vaim taotleb, sest Jumala tahtmise järgi palub ta pühade eest. Ent me teame, et neile, kes Jumalat armastavad, laseb Jumal kõik tulla heaks – neile, kes on tema kavatsuse kohaselt kutsutud.

Küllap oleme kõik olnud mõnel teekonnal, mille keskel me ei tea, kui palju maad lõpuni on jäänud ja kui palju veel tuleb pingutada. Oleme teele asunud eesmärgiga jõuda lõpp-punkti, kuid olles mõnda aega kulgenud, tabab meid nõutus, eriti kui teel on takistused, millega me polnud osanud alguses arvestada.

Palju lihtsam oleks seda teed käia, kui siht oleks silme ees. Need meie hulgast, kes on osalenud mõnel n-ö pikamaa-sportivõistlusel, nt jooksu- või suusarajal või ka mõne tehnilise liikumisvahendiga, teavad, et palju lihtsam on pingutada, kui konkurent on ees näha. Siis suudab inimene end kokku võtta, sest eesmärk on silme ees. Kui aga pead oma teekonda läbima üksi, siis on palju raskem oma teekonda jätkates pingutada.

Kristlastena käime me usuteed. Oleme alustanud teekonda igavese elu poole. Selle teekonna algul on ristimine kolmainu Jumala nimesse, leeridõnnistamine teismelise või täiskasvanuna.

Usutee on teekondadest ehk üks raskemaid, võib-olla isegi kõige raskem. Inimene teab sel juhul alguspunkti, kuid lõpp-punkt on justkui ainult teoreetiline, meile on sellest jutustatud ja oleme sellest Piiblist lugenud. Usutee näib olevat just selline teekond, mille keskel me ei tea, kui palju maad lõpuni on jäänud ja kui palju tuleb veel pingutada. Ka pole meil meie usukaaslaste hulgas sellist inimest, kellest teame, et tema on meie konkurent ja liigub meie ees ning keda siis oleks võimalik pingutust kasvatades kinni püüda ja temast mööduda, nagu sportivõistlusel.

Meie tänane kirjakoht tegeleb just sellise usuteelise murede ja võimalustega. Apostel Paulus, kes ka ise oli ju usuteel, õpetab ja lohutab meid: „Sest me oleme päästetud lootuses. Ent juba nähtava lootmine ei ole lootus: kes siis loodab seda, mida ta näeb?”

Niisiis lohutab Paulus kõiki usuteelisi sellega, et ütleb: teil ei peagi olema nähtavat sihtmärki, kuna teile on antud lootus. Lootus millele? Jumala kirkusele ehk siis, nagu juba öeldud, igavesele elule Jumala juures.

Kuidas aga sel teekonnal mitte väsida ja ikka edasi rühkida? Kuidas säilitada lootus? Paulus ütleb, et tuleb kannatlikult oodata.

Eks ootamine on üks raske asi küll. Keegi ei taha oodata, eriti siis, kui eesmärk on selgesti silma ees. Järjekorras ootamine on raske, sest kassaluuk või, liikluses, peateele pääsemine on ju nägemisulatuses ja tekitab tuska, kui keegi eespool kohmerdab või vahele trügib.

Kuid tõeline ootamine algab alles siis, kui eesmärki nägemisulatuses pole. Siis tuleb varuda kannatust. Paulus ütlebki: „Kui me aga loodame seda, mida me ei näe, siis me ootame seda kannatlikult.” Ka ootama tuleb seega õppida ja eesmärgi huvides on inimene seda alati võimeline õppima.

Mulle tuleb piiblitegelastest meelde naisprohvet Hanna, kellest kõneleb Lk 2:36–38. Tema oli 84-aastane ja elanud sellest ajast üle 60 aasta lesena. Nagu öeldud, teenis Hanna Jumalat pühakojas ööd ja päevad paastumiste ja palvetamisega. Mis andis Hannale jõudu seda teha? Küllap selge eesmärk, mille Jumal oli talle ilmutanud: võib-olla see, et ta saab näha Jumalat. See oli tema lootus ja ta ootas seda kannatlikult: 10, 20, 30, 40, 50, 60 aastat. Ja lõpuks tema lootus täitus. Võib-olla mitte sellises vormis nagu ta oli oodanud, kuid rõõm selle lootuse täitumisest pidi olema selline, nagu ta oli ette kujutanud.

Aga ikkagi, kuidas siis mitte väsida käies sellel usuteekonnal lootuses ja kannatlikult oodates? Kannatuse võib kaotada isegi siledal ja muretul teekonnal, mis on liiga pikk. Mis siis veel kõnelda teekonnast, millel on takistused või isegi ohud! Mida sel juhul teha?

Ka seda oskab apostel Paulus meile öelda: tuleb palvetada. Eelmainitud naisprohvet Hanna just seda tegigi, paastus ja palvetas. Ja kuidas palvetas? Jumala poole.

Elus tuleb ette hetki, mil me ei näe iseendas mitte midagi head ega kõlblikku. Vähemalt minul on neid hetki üsna tihti. Mida sellistel hetkedel teha? Piibel õpetab: ei saa loota omaenese jõule, sest see on nõder. Tuleb pöörduda välise jõu poole, kelleks on muidugi Jumal.

Meie kirjakohtade eelnevas peatükis kirjeldab apostel Paulus inimese enesekaemust: inimene on ära tundnud oma jõuetuse. Rm 7:23: „...oma liikmetes näen aga teist seadust, mis sõdib vastu minu mõistuse seadusele ja aheldab mind patu seadusega, mis on mu liikmetes.” Inimene on iseeneses ummikusse jooksnud ega oska enam midagi peale hakata. Ja see Pauluse kirjeldatav inimene hüüab: „Oh mind õnnetut inimest! Kes ostab mu lahti sellest surma ihust?” Ning Pauluse tegelane teab ka vastust: „Aga tänu olgu Jumalale meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi!” Seega päästab meie Issand Jeesus Kristus meid välja meie sisemisest ummikseisust. Ja see juhtub palve läbi.

Ent kuidas ja mida paluda? Kui me teame täpselt, kuhu me teel oleme ja mida selle teekonna läbimiseks teha, siis me teame, kuidas ja mida paluda. Aga kui me seda ei tea, siis oleme jälle raskustes. Me ei tea ju kunagi täpselt, kuidas me peame oma usuteel liikuma, mida tegema ja mida tegemata jätma. Me ei tea täpselt, mida Jumal meilt tahab.

Paulus annab meile siingi juhise: Püha Vaim tuleb meile appi ja palub meie eest. Püha Vaim nimelt näeb meie südant, ka selliseid südamesoppe, millest me isegi teadlikud pole. Ja ta palub seda, et me saaksime oma usuteed kergemini käia, et me saaksime oma takistused kõrvaldatud ja ohtudest mööda. Püha Vaim teab ju täpselt, mida Jumal tahab ja Ta otsib meie südamest üles need sopid, mis igatsevad Jumala tahtmist. Need ju peavad meie südames olemas olema, sest oleme ju loodud Jumala näo järgi!

Laulame tänasel jumalateenistusel palvelauluna kirikulaulu „Jumal, mu süda igatseb Sind”. Mõtlen seda laulu lauldes alati ühele ametivennale, kes ütles, et inimese süda ei saagi Jumalat igatseda, sest see süda on nii patune. Jah, olen temaga nõus, et inimeses süda iseenesest Jumalat igatseda ei saa. Kuid Püha Vaimu toel on see siiski võimalik.

Meie kirjakoht lõpetab Pauluse mõttega, et neile, kes Jumalat armastavad, laseb Jumal kõik tulla heaks. Niisiis peab inimese südames siiski leiduma armastust Jumala vastu, mille Püha Vaim saab siis üles leida. Kelle südames see armastus on, kas kõigi südames? Paulus ütleb meie kirjakohtas: Jumal laseb kõik tulla heaks neile, kes on Tema kavatsuse kohaselt kutsutud. Kas siis kõik polegi Tema kavatsuse kohaselt kutsutud?

Siinkohal tuleb mulle meelde tähendamissõna töötegitajaist viinamäel Mt 20. Seal seisid tööotajad turul jõude ja ootasid, et keegi neid palkaks. Selleks, et tööd saada, tegid nad vähemalt seda, et läksid turule ootama. Neil oli tööd tarvis ja nad läksid seda otsima.

Samamoodi on ehk ka Jumala kutsumisega. Inimene, kes Jumalat otsib, et pea kunagi pettuma. Ja mulle tundub, ma usun, et Jumal ootab esimest sammu inimeselt. Ta annab talle küll võimaluse, annab õnge, et ta otsustaks „kala püüdma” minna. See, kas inimene selle õnge vastu võtab, sõltub aga inimesest endast. Selles mõttes kutsub Jumal kõiki, kuid kõik ei vasta Tema kutsele: kas siis laiskusest, ükskõiksusest või tahtmatusest.

Kuid kõik, kes on usuteekonda alustanud, on kindlasti Jumala kutse juba vastu võtnud ja asunud selle järgi toimima. Jumal on sel teekonnal meie saatja, isegi kui meile tundub, et jääme üksi. Pealegi on meil olemas kogudused ja -vennad, kes käivad usuteed koos meiega ja kes meid võib-olla edasi innustavad, kasvõi oma eeskujuga.

Tänasel emadepäeval mõtleme ka oma emadele, kes on meie usuteel ju tähtsat rolli mänginud: juba sellega, et nemad on meile elu andnud ja seeläbi andnud Jumalale võimaluse meid kutsuda. Nemad on meile andnud eelduse, et võiksime Jumala kasuks otsustada.

Laulus, mida just laulsime, õpetas ema oma last Taevaisa paluma. Mõni ema võib oma lapse Jumala poole pöörata ka negatiivse eeskuju läbi: laps vastab Jumala kutsele ema kiuste. Tahan siiski, et mu

jutust jääks kõlama ema oluline roll meie kõigi elus: nemad on esimesed, kes meie elus meie pärast paluvad, võib-olla sõnatute ägamistega, sest nad tahavad, et nende lapsel läheks elus hästi. Tänu olgu siis meie emadele, kes on seisnud meie usutee alguses, ja viimselt muidugi Jumalale, kes seisab meie usutee alguses, keskpaigas ja lõpus, on alati meie juures, kui me Teda vajame. Aamen.